

Vse spise, v oceno poslane knjige itd. je pošiljati na uredništvo — naročnino, reklamacije in vse administrativne stvari pa na upravništvo v Ljubljani, Učiteljska tiskarna, Franciškanska ul. 6/I. Vse pošiljke je pošiljati franko. Reklamacije so proste poštnine. Rokopisov ne vračamo. Telefon uredn. 312.

UČITELJSKI TOVARIŠ

Stanovsko političko glasilo UJU. - Poverjeništvo Ljubljana

Izhaja vsak četrtek. Naročnina znaša za neorganizirane 60 Din, za inozem. 80 Din. Posamezna šte. 1.50 Din. Članstvo „Pov. UJU — Ljubljana“ ima s članarino že plačano naročnino za list. Za oglase in reklamne notice vseh vrst je plačati po Din 2.50 od petih vrst. Inzeratni davek posebej. Pošt. čk. ur. 11.197.

Vprašanje učiteljev izgnancev — premostitev vprašanja kontraktualnih učiteljev.

(Avtentično poročilo za vse prizadete.)

Kadarkoli pride k nam kak učitelj izgnanec preko mej, da dobi pri nas učiteljsko službo, vidim, kako malo je pri nas poznanja o tem, kakšen mora biti po zakonu postopek s tem izgnanci.

Vsi prihajajo z upravičenim zaupanjem, češ, da jih domovina sprejme z odprtimi rokami ter jim ureže kos belega kruha, njim, ki so trpeli v trdih bojih s sovražno silo preganjanje zaradi svoje narodne zavednosti. A ko spozna, da temu ni tako, se pridruži prejšnjim novo razočaranje in jedkost napolni srce, ki je bila potrebna tolažbe.

Nič se ne čudim, ako kaže ta jedkost na nairazličnejše načine nezadovoljnosti duha, rekel pa bi, da ni prav ako dotičnikom poklicani na podlagi zakona ne obrazložijo pravičnega stanja, zakaj manj nezadovoljnosti bi bilo, ako bi ti trpini uvideli, da niso osebe tisti, ki jim ne ustrežajo popolnoma, marveč da so to zakonski predpisi, katerim se te osebe morajo držati.

Da se tedaj razumemo, sem se namenil na kratko opisati pot, katero mora prehoditi izgnanec z doma, ko pri nas išče strehe in službe. V sedanjih prilikah se mi zdi to še potrebnejše, ker vidim, kako se taki slučaji množijo.

Predvsem vsi ti učitelji niso še državljani kraljevine SHS, zato se mora pri njihovem sprejemu v državno službo postopati z njimi v smislu odst. 3. čl. 2. in odst. 3. čl. 130. čim. zakona,* t. j. sprejeti se morejo le kot kontraktualni državni uslužbenci. To se je dosedaj vršilo tako, da jih je prosvetni oddelek (pooblaščen po ministrstvu prosvete) sprejemal kot take sam ter z njimi sklenal pogodbo, v kateri jim je priznaval vse pravice rednih državnih uslužbencev odmeril jim je prejemke, ki so odgovarjale njihovim službenim dobim in položajem, garantiral jim je dopuste, ugodnosti in železnice i. pod.

Državni uradi so tako postopali v dobri veri, da jih zakon ne bo oviral, ako začasno (to je dokler ti učitelji ne dobe našega državljanstva in postanejo lahko redni državni uslužbenci), priznavajo tudi njim one ugodnosti, ki jih predvideva zakon za redne državne uslužbenke.

* Zakonskega besedila ne navajam, ker je itak vsakomur na razpolago uradniški zakon.

V dobri veri — pravim — in z željo, čim bolj olajšati tovarišem njihov težavni položaj in zlasti hitro jim preskrbeti kruha. A na višjem upravnem mestu se je tako tolmačenje zavrnilo in oprijeli se je bilo strogo zakona. V 3. odst. člena 130. čim. zakona je postal sporen izraz »kontraktualni v ožjem smislu«, ki ga je pojasnila centralna komisija za izvršenje čim. zakona s svojim rešenjem od 20. aprila 1926. l. tako:

»Osebe, ki se v smislu odredb čl. 130. čim. zakona sprejemajo na delo v službo države (ne v državno službo!), so kontraktualni uradniki in dnevničari. Njihov pravni odnos proti državi je pri- vatno pravne narave: kot taki se kontraktualni uradniki sprejemajo v službo države vedno samo na osnovi posebne porokbe. Da se ti kontraktualni uradniki formalno ločijo od dnevničarjev, ki so lahko le zvanjčniki in služitelji (čl. 20. taks. zak.), je le radi potrebne jasnosti v zakonu postavil zakonodajec besede »v ožjem smislu«. Kontraktualni uslužbenci pa se sprejemajo za take posle, ki jih običajno vrše državni uradniki. Kontraktualni kakor tudi dnevničari pa preidejo z vso svojo delovno silo v aparat državne uprave ter imajo vse delovne in disciplinske obveznosti pravih državnih uslužbencev. Taki kontraktualni uslužbenci pa se morejo postavljati le na osnovi specialnega kontrakta za katerega je potrebno odobrenje ministrskega sveta. Iz teh razlogov ministrstvo prosvete ni moglo pooblastiti prosvetnih oddelkov, da ti sprejemajo kontraktualne uslužbenke.«

To je v glavnem odgovor centralne komisije, katero tolmačenje je posledje obvezno. Da vidimo, kaj sledi iz nega:

1. Najvažnejše je, da ministrstvo prosvete ne državljanov kraljevine SHS ne more samo sprejemati za kontraktualne učitelje (še manj seveda prosvetni oddelek), nego more to le ministrski svet na predlog prosvetnega ministra, kar pomeni, da se namestitev kot kontraktualnega državnega uslužbenca zavleče.

2. V mišljenju centralne komisije se govori le o obveznosti, ki jih imajo kontraktualni drž. uslužbenci, ne omenja pa se (analogno 3. odst. čl. 130.) nikake pravice, iz česar sledi, da kontraktualni državni uslužbeni nimajo pravic po čl. 47., 52., 57. (napredovanje), 61. (dobivanje stalnega mesta), 109.—113.

bodo le-ti tudi tuji in morda naši sovražniki. Zastopniki P. R. K. so se udeleževali vsaj z enim odposlancem tudi se mestnega odbora P. R. K. v Ljubljani, ki so se vršile dne 14. decembra 1924, dne 4. marca 1925, dne 16. maja 1925 in dne 25. junija 1925, in se ravnali po sklepkih. — Dalje so se udeležili predavanja g. dr. Živka Lapaineta v Mestnem domu dne 21. maja 1925, ki je predaval o »Stališču Slovencev na pram skavtizmu, planinstvu in tuberkulozi«. Pohvalno pa moramo omeniti, da so se člani P. R. K. na II. deški osnovni šoli v Ljubljani kar najbolj obnesli s prispevki, namenjenimi v nacionalno in državno svrhu in da so nosili v svet agitacijo za prireditve mestnega odbora P. R. K. — Mnogo izpodbude so dali Podmladkarjem tudi fejdarovi iz Amerike, ki so se jim razdelili ob sklepu 1. polletia, t. j. dne 31. januarja 1925 ob 2. uri popoldne. — Priredili so eno igro za deco v šolski telovadnici in napravljali izlete v bližnjo okolico.

21. Ljubljana, III. deška o. s. n. šola: Sklenili so vzdržnost pri alkoholnih pijačah in tobaku, priredili so razstavo književskih del dne 27. junija 1925 in srečolov (IV. a), sodelovali so pri Sokolu in napravljali izlete na Šmarno goro, Bled, k Peričniku in v Zagorje.

(dopusti), 141.—158. (upokojujev ter nakazilo osebne in rodbinske penzije) — s čimer smo navedli le najobičajnejše pravice državnega uslužbenca. Ker nima kontraktualni pravice do stalnosti, se jim morejo v smislu čl. 44. nakazati le oni službeni prejemki kakor jih imajo začetniki.

3. Da se jim službena doba kot kontraktualnih v smislu odst. 2. čl. 137. čim. zak. po tem, ko so postali stalni računa pač za penzijo in s tem za napredovanje v osnovni, ne pa tudi za napredovanje v položajni plači.

To je prvi del križevega pota učiteljev izgnancev, ki morajo stopiti v službo države kot kontraktualni. Drugi ni nič manj težaven in dolgotrajen.

Vsakdo od njih je vložil opcijsko prošnjo, da dobi naše državljanstvo. Ti, ki so to storili sami vedo, koliko časa so čakali in še čakajo na rešitev take svoje prošnje. V tem pogledu se bo skušala doseči ugodna rešitev, prizadeti pa naj na uradni poziv v lastnem interesu takoj vpošlejo potrebne podatke, ker le s skupno vlogo se bo dala stvar spraviti v tek.

Da opozorim še na zakoniti postopek po pridobitvi državljanstva.

Kadar kontraktualni državni uslužbenec dobi državljanstvo, zaprosi za sprejem v državno službo. Takrat s trdnim zaupanjem, da je sedaj njegov križev pot končan; v tem ga potrjuje tudi dejstvo, da so se nekaterim tovarišem že gladko vstela prejšnja službena leta in se jim je po njih odmerila plača, t. j. da se jim je priznala grupa položajne plače in stopnja osnovne, kakor je to odgovarjalo njihovim službenim dobim. A tudi ta postopek je bil napačen, ker se ni oziral na 3. odst. čl. 67. čim. zakona. Tukaj predpisana administrativna pot rešitev vnovič zavleče zlasti pri narodni skupščini. Oziroma je ta v poslednjem času rešila nekatere predmete za vstetje službenih let, a kako? Ako navedemo rešitev finančnega odbora narodne skupščine dobesedno, pač ne kršimo s tem uradne tajnosti. Glasi se: »Finansijski Odbor Narodne Skupščine, na svoji sednici održanoj 25. februara 1926. godine doneo je odluku, da se svi predmeti po čl. 67. Zakona o činovnicima i ostalim državnim službenicima građanskog reda, ne uživaju u pretres, dok se pomenuti zakon ne izmeni. Vrača se predmet s molbom, da istu odluku izvolite primiti znajući.« S tako rešitvijo bi rekli, da je dala

narodna skupščina nekako indirektno pooblaščenje posameznim ministrom da o zadevi rešujejo sami, ali tako tolmačenje drži, se bo še videlo.

Je sicer še ena možnost po kateri bi se kontraktualni, kadar pridejo v redno državno službo, vstela v službo prejšnjega leta. Daje jo čl. 17. čim. zakona. V koliko se bo ta člen dal raztegniti, se bo še videlo, vsekakor bo treba poizkusiti tudi na njegovi osnovi. Ker je potrebno po tem členu novoljno mišljenje strokovnega sveta pri ministrstvu prosvete bi se mogel tudi administrativni postopek skrajšati.

Toliko o zakonitem postopku; njegovih posledic mi ni treba navajati posebe, ker so jasne: kar jih karakterizira najbolj, je dolgotrajnost, s katero se dosepe do uredenosti osebnih razmer. Za slučaje, v katerih se ni postopalo tako, kakor sem navedel zgoraj, se je Glavna Kontrola pritožila Državnemu Svetu; ker postopek ni bil zakonit bo s pritožbo pač uspela. No, za dotičnike to ne bo škoda, ker se bo vsa operacija z naknadnim zakonitim postopanjem vršila administrativno, tako da jo prizadeti ne bodo občutili.

Vse to sem zapisal le v informacijo; zato tudi že zdaj prošim, naj prizadeti ne pišejo temperamentnih tirad o »krivicih«, »nehvaležnosti« i. pod, ker bi bile take tirade brez vsakršnega uspeha. Povem pač lahko, da se dela na tem, kako bi se zakonito olahkočila administrativna pot za sprejem kontraktualnih uslužbencev in za njihov prestop v redno državno službo, pristaviti pa moram, da to delo ne napreduje tako kakor bi bilo to želeli. Vzroki za to so razni in med njimi ni poslednji ta, da mora govoriti o taki zakoniti izpremembi narodna skupščina, za katero pa lahko vsak dan slišimo, kako počasi dela.

Tudi notom organizacije se bo z dobrimi nasveti, navodili in treznim delom potom ljudi, ki imajo že dosedaj mnogo upogleda v vse administrativne in pravne zadeve doseglo večje in širše uspehe, kakor če bi se to vprašanje skušalo izrabiti v katerekoli stranske namene. Obravnavati ga je resno, da ne izgubimo zaupanja pri onih, ki odločujejo in pri onih, ki so prizadeti in bodo še prizadeti na ugodni rešitvi tega vprašanja. Zato ne razburliivega prenačlenja temveč je za dosego cilja treba resnega in preudar- nega dela in zopet dela — brez hrupa.

Zahtevajte v šoli zvezke Učiteljske tiskarne.

22. Ljubljana, IV. deška o. s. n. šola: Priredili so zabave ob državnih praznikih in izlete v Podutik, na Toško čelo in Cerkniško jezero.

23. Ljubljana, VI. deška o. s. n. šola: Sklenili so preskrbeti obleko za največje reveže. — Priredili so eno zabavo.

24. Ljubljana, I. deškiška osnovna šola: Za dan 1. novembra 1924 so Podmladkarice napletle 136 ven- cev in darovale 318 sveč za vojaške grobove. Za božičnico revnih ljublan- skih otrok so nabrale dne 1. in 2. no- vembra 1924 1763.50 Din. Dne 7. junija 1925 so sodelovale pri cvetličnem dnevu Rdečega križa in nabrale 2740 Din. — Za počitniško kolonijo na Dovjem so pri- spevale 200 Din. Svojim siromašnim so- učenkam so pomagale s šolskimi potreb- ščinami, darovale jim ponošene, a še čedne obleke, staro, vendar celo perilo, v odmorih ob 10. uri in 16. uri kruh in zbrale zanje denar za mašniški izlet. Podmladkarice IV. b. V. a in VI. b raz- reda so obdarovale 8 članic sirot z no- vim perilom. Podmladkarice V. c razre- da so kupile najsiromašnejši součenki novo zimsko obleko in tople nogavice, članice V. d razreda so darovale revni družini 43.50 Din. V IV. a razredu so prispevale revni součenki 26.50 Din za

hrano v dnevnem zavetišču. Podmlad- karice VI. a razreda so priredile »Božič- nico«, pri kateri so obdarovale 14 rev- nih članic z novimi zimskimi nogavicami in s pecivom. — Priredile so izlete v ljubljansko okolico, Vintgar, k Peričniku, na Šmarjetno goro pri Kranju itd. Vse to so delovale pod spretnim vodstvom in po navodilih svojih razrednih učite- ljev.

25. Ljubljana, III. deškiška osnovna šola na liceju: Pod- mladek se je v šolskem letu 1924/25, le- po razvijal. Razen I. razreda so bili vsi razredi organizirani. Vendar so se tudi v I. razredu upoštevali nauki Podmlad- ka, in sicer na ta način, da so bogatejše učenke obdarile revnejše z obleko; tako je deklica Marise Mallner preskrbovala revno učenko Vero Turk z obleko in obuvalom. — Enako hubezen so izkazo- vale premočnejše učenke v II. a, II. b, III. a in III. b razredu V teh razredih so dobile revnejše učenke tudi podlage za risanje, peresa, svinčnike, pisalni papir za lepopisne vaie in zobno ščetko. Učen- ke III. a razreda so kupile revni učenki za prvo obhailo nove nogavice, in čev- lje iz razredne blagaine. Učenke IV. a razreda so obdarovale revnejše učenke iz IV. b razreda z obuvalom, obleko in šolskimi potrebščinami. Na isti način so

LISTEK.

Organizacija mladine in delo učiteljstva pri isti.

(Dalje.)

20. Ljubljana, II. deška o. s. n. šola: Tekom šolskega leta 1924/25, so nabrali Podmladkarji 423.50 Din. Od te vsote se je poslalo glavnemu odboru v Beogradu 211.75 Din, doma, t. j. razred- nim odborom pa je ostalo 211.75 Din. Od tega denarja so darovali razredni odbori 128.50 Din kot prispevek za po- čitniško kolonijo na Dovjem, deloma pa so darovali že tudi med šolskim letom 1924/25, manjše zneske v humane, so- cialne, karitativne in nacionalne name- ne. Ni pa bil glavni namen Podmladkar- jev ta, da zbira denar in ga uporablja v zmislu ljubezni do bližnjega in za pro- budo državne in nacionalne zavesti, tem- več še veliko bolj gojenje razumevanja o nalogah R. K. v miru in vojni, nego- vanje telesnega in duševnega zdravja v praktično smer, negovanje ljubezni do bližnjega v praktičnem zmislu, t. j. z res- medsebojno ljubeznivo pomočjo v raz- redu, da se poda podlaga za poznejše koristno humano, socialno in karitativno delovanje nasproti vsem bednim na naj

Pokrajinska skupščina v Celju.

1. **Delegati:** Nekatera društva so v »Letna poročila« vpisala lanske delegate mesto letošnjih druža so izpuštila namestnike. Eno društvo je volilo preveč delegatov, par društev pa premalo. Delegate je voliti: do 50 članov enega, do 100 dva itd.: za število čez 50 ali 100 pride tudi po eden. Vsem delegatom je izvoliti tudi namestnike. Predsednik je izven števila delegatov. **Delegati dobe potem predsednikov društev legitimacije brez katerih ne bodo priuščeni k soodločevanju na pokrajinski skupščini.** Ker so v »Letnem poročilu« netočni podatki o delegatih naj ona društva, ki še niso prijavila delegatov, store to takoj! To je potrebno, ker bodo mandati delegatov verificirani le na podlagi spiska, ki bo sestavljen po uradnih prijavah s strani okrajnih društev.

2. **»Letna poročila«.** Mnogo društev še ni poslalo »Letnega poročila«. To naj store takoj, ker je »Letno poročilo« potrebno za sestavo tajniškega poročila. Časa je le malo še do skupščine. Nekatera društva so prijavila lanske društvene odbore mesto letošnjih. Vpisati je letošnje odbore, ki sedaj vodijo društvo, ker pridejo imena odborov v glavno letno poročilo (»Izveštaj«), ki ga izda UJU

v Beogradu. Na pokrajinski skupščini se bodo obravnavali le oni predlogi društev, ki so jih društva vpisala kot take v »Letno poročilo«. Pošlite takoj še manjkajoča »Letna poročila«. Društva, katerih poročila se ne ujemajo z gornjimi opombami, pošljite lahko popravke.

3. **Poravnajte članarino in druge obveznosti do poverjenosti!** Delegati onih društev, ki niso poravnala članarine v tem mesecu, ne dobe legitimacije in ne bodo smeli glasovati in soodločevati ne na pokrajinski in ne na glavni skupščini. Delegati naj torej preskrbe, da bodo društveni blaginiki poravnali polletno članarino.

4. **Podrobna navodila glede prijav** za stan in prehrano bo pravočasno objavilo Celjsko učiteljsko društvo, ki nas bo letos sprejelo v svojo sredo.

5. **Poziv!** Članstvo oziroma delegati, ki se udeležijo pokrajinske skupščine v Celju 17. in 18. julija t. l. naj sporoče najdlje do 5. julija za katere dni naj se jim preskrbe prenočišča (v hotelih) oziroma hrana. Točne podatke na naslov: **Vekoslav Gobec, učitelj v Celju Gregorčičeva ulica 2** Zakasnelih prijav ne bo mogoče upoštevati.

Javno vprašanje.

Gospod B. Medvešek obravnava na svoj način v »Učit. Tovaršu« poglavje o našem gospodarskem programu.

V koncu tega spisa — glej »Učit. Tov.« štev. 23, z dne 10. junija 1926, str. 3, stolpec 4! — je gospod šolski upravitelj B. Medvešek napisal to kruto in pavšalno obsodbo našega učiteljstva: »... Zakaj naše pravo zvanje je vzgoja naroda; tega zvanja pa smo zmožni le takrat, ako imamo sami pravo vzgojo. Zato dvig organizacije ni kot namen, ampak kot sredstvo za izvedbo naše misije. Da bomo res vredni visokega naslova, ki se nas danes le po nemarnem drži (podčrtal jaz!) da bomo res kulturni pionirji naroda.«

Prečital sem dvakrat, trikrat očitek, da se nas visoki naslov kulturnih pionirjev danes le po nemarnem drži, da še nisem mogel verjeti lastnim očem, da je ta splošna kleveta potekla izpod učiteljevega peresa in da je brez vsake takojšnje zavrnitve priobčena v našem učiteljskem stanovskem glasilu!

Toda — tako stoji v »Učit. Tovaršu« črno na belem!

Ker naše učiteljstvo in niega delo v šoli in izven šole tudi vsaj nekoliko poznam, smatram za svojo dolžnost in v interesu drzno žaliene učiteljske časti, da to splošno in z nobenim konkretnim dokazom utemeljeno natolcevanje zavračam z vsoto odločnosti!

Javno vprašujem člankarja, naj pove, kdo so tisti nevredni člani učiteljskega stanu, ki jim pred vsoto javnostjo meče take očitke v lice? Ali so to vsi učitelji in vse učiteljice ali so le nekateri? Točno, jasno, nedvoumno, brez ovinkov in zavijanih! Z imeni in deistvi na dan!

Ako pa misli člankar v tem »nas« samega sebe, naj opravi sam s svojo vestjo a naj tudi to pove, da ne bodo trpeli na dobrem imenu in na svojem ugledu po krivičnem sojenju!

V Metliki dne 13. junija 1926.

E. Gangl r. r.
član UJU.

Higijenski tečaj za učiteljice.

Kakor lani, tako bo priredil tudi letos zavod za socialno higijensko zaščito dece v Ljubljani v času od 1. do 30. julija za učiteljice feriatni tečaj o higieni in negi dojenčka.

Tečaj bo obstojal iz 70 predavanj in praktične vežbe v zavodu.

Po lanskem vzorcu namerava zavod ob tej priliki podati učiteljicam nekoliko snovi tudi iz raznih drugih panog splošne higijene in sicer po približno sledečem načrtu:

Higiena dojenčka in male dece.
Higiena šolske dece.

Socialnozdravstvena zaščita dojenčka in male dece.

Organizacija in zakonodaja socialne zaščite dece.

Higiena žene.
Splošna higiena.
Spolne bolezni.

Zaščita otroka pred spolnimi boleznimi.

Tuberkuloza in boj zoper njo.
Alkoholizem in boj zoper njega.
Prva pomoč v nezgodah.

V tečaj se lahko sprejme do 30 učiteljic. — Stanovanje in hrano si morajo

dogajale tudi zelo ubožni rodbini Gregorka v Rožni dolini. Za nekega novorojenčka so prinesle stare rihe, plenice in perilo. O Božiču so razveselile učenko Mileno Šebenikovo z božičkom. Smilila se jim je ker ji je umrla mama. — Učenke V. a razreda so za šolski izlet plačale dvema učenkama vse stroške, štirim učenkam pa vožnjo. Eno učenko so vse leto preskrbovale s šolskimi potrebščinami in z obleko. Dve učenki, ki stanujeta daleč, sta skozi vse leto po enkrat na teden, kadar sta imeli popoldanski pouk, obedovali pri boljše situiranih učenkah. — Tudi v V. b. VI. a in VI. b razredu so plačale premožnejše učenke revnejšim za vožnjo o priliki mainiškega izleta in za obisk menažerije. Premožnejše so plačale članarino za Podmladek in jim prinašale južino in šolske potrebščine. — Vsi razredi so darovali iz razrednih blagaj 100 Din za počitniško kolonijo na Dovjem in nabrali o Veliki noči za Jugoslovensko Matice 269.75 Din. Za francoski dan je nabral Podmladek v II. a, II. b in V. a razredu 210.50 Din. Za okrasitev vojaških grobov o Vseh svetih so spletile učenke iz vseh razredov 24 vencev. Podmladek iz V. a, V. b, VI. a in VI. b razreda pa je nabral

dne 2. novembra 1924 na cvetlični dan 1795.25 Din za božičnico ravne šolske mladine. Na cvetlični dan dne 6. junija 1925 pa so nabrale 1616 Din. — Napravile so izlete v mestno okolico in mainiški izlet v Ribnico, Kamnik, k Sv. Križu in v Dolnice ter sodelovale pri Sokolu in Ateni.

26. Ljubljana, IV. dekliška osnovna šola. Vsak razred je imel zdravstvene nadzornice, ki so nadzirale telesno snago posameznih učenk. Ker se je to vršilo s konsekvenco vsak dan, so bili uspehi glede snage rok nohtov vrtu, ušes itd. res zadovoljivi. Rediteljice so skrbele za red in snago v šolski sobi in negovale cvetlice, ki so krasile šolska okna. Na podlagi obrazcev »Tekma za zdravje« se je skušalo pospeševati telesno higieno. Podmladkarice so z vneto tekmovala in do malega izpolnile vse točke. Pridno so članice izdelovale ročne dela za Podmladkovo razstavo v Beogradu, ki so se koncem leta poslala na pristojno mesto. — Iz kro — ostankov od oblek — so Podmladkarice naredile »paiaice«, ki so jih nesle z drugimi igračami vred v spremstvu učiteljic v otroško bolnico. — Povodom dneva Rdečega križa dne 7. junija 1925 so so-

oskrbeti izven zavoda. Na željo ga jim preskrbi Društvo učiteljic, kar pa morajo pripomniti na prijavl. Da se pokrilejo stroški tečaja, bo vsaka udeleženka vpla-

čala režijski prispevek 100 Din.

Priglasje je nasloviti na »Društvo učiteljic v Ljubljani«, Poljanski nasip 10/II. do 22. junija 1926.

Šolstvo na Japonskem.

Japonski šolski zakon se naslanja na francoskega iz leta 1872. V vsem šolstvu vlada strog posvetni sistem, verouk se poučuje le v nekaterih privatnih šolah.

Osnovno šolstvo je razdeljeno v višjo in nižjo stopnjo. V nižjo stopnjo pohaja deca od 6.—14 leta in je obligatna. Višja stopnja traja 2—5 let, ni obligatna in pripravila deca za srednje in strokovne šole.

Nižja stopnja osnovne šole ni ločena na spolih, vsa nadaljnja izobrazba je ločena in specializirana po spolih.

Srednje šole usposabljaajo za posamezne stroke ter pripravljajo obenem za vstop na univerzo in traja 4 leta. K temu se še priključi 3-letni nadaljevalni kurz. Ko prehodi kandidat vse omenjene stopnje, ga vpišejo na cesarski univerzi.

Na Japonskem je 28 univerz, med temi so 23 državne in privatne ter 5 cesarskih.

Raznih državnih višjih strokovnih šol je 37, mnogo šol istega značaja je tudi v privatnih rokah.

Osnovnošolsko učiteljstvo se izobrazuje v normalnih šolah, ki se nahajajo v vsaki prefekturi. Višje normalne šole

usposabljaajo učiteljstvo za višjo stopnjo osnovne šole in razne dekliške šole. Nekateri privatne univerze imajo tudi oddelke za višjo izobrazbo učiteljstva.

Statistika nižje stopnje osnovne šole iz leta 1920.:

ŠTEVILO	Državne šole	Javne šole	Privatne šole	Skupaj
Šol	4	25.407	148	25.559
učiteljev	82	177.565	803	178.450
učencev	2.498	8.323.641	33.795	8.362.934
Število učencev, ki so sposobni za višjo stopnjo osnovne šole	451	1.362.135	4.188	1.366.774
Šolski obisk v %				
Število otrok v starosti šolske obveznosti				
Skupno število otrok v starosti šolske obveznosti				
Dečki	4.425.613	38.391	5.186.474	
Deklice	4.152.306	55.392	4.905.277	
Skupaj	8.577.919	93.783	10.091.751	
Šolski obisk v %				
V mestih	V trgih	V vaseh	Povprečno	
97-99	98-96	99-13	98-92	

Splošne vesti.

— **Letnega poročila** nam niso vrnila še sledeča okrajna učiteljska društva: belokranjsko, gornjegrajsko, kočevsko, kranjsko, krško, litlisko, ljubljansko, liutomersko, mežsko, mursko-soboško, novomeško, radovljiško, šmarsko-rosaško in šoštansko. Ker je termin zapadel že 31. maja prosimo ponovno zdramiti se že vendar enkrat in pošlite nam izpolnena poročila. Navedite v njem natančno število članstva in delegate za pokrajinsko skupščino v Celju ter glavno skupščino v Beogradu v namestniki vred. Ako tega ne storite takoj, to izključeno, da bi mogli sestaviti natančno poročilo za skupščino in razposlati legitimacije delegatom pravočasno. Prosimo!

UJU — poverjenišvo Ljubljana.

— **Volitev delegatov za pokrajinsko skupščino v Ljubljani.** V Ljubljani je dobila lista delegatov za novo smer organizacije 83 glasov, nasprotna lista pa 33.

— **Situacijsko poročilo.** Rezultat razprav pri okrajnih učiteljskih društvih o smeri stanovske politike je ta, da se je 29 društev izreklo za novo smer stanovske politike v naši organizaciji. 3 društva so jo pa odklonila. Glede oblike se je 25 društev izreklo za novo smer v obliki deklaracije, 4 društva pa v obliki strogega izvajanja člena 2. pravil s strani bodočega vodstva organizacije. Končno obliko v kateri bo iznešena na pokrajinski skupščini, bo izdelala na podlagi predlogov okrajnih učiteljskih društev posebna anketa in odseki.

— **»Učiteljska Iskra«**, prosvetno šolski časopis, ki izhaja v Kragujevcu, prinaša v svoji 9. številki dobeseden prenos Deklaracije v srbohrvatskem jeziku, tiskano v cirilici.

delovale tudi Podmladkarice in prodajale cvetje in znake. Uspeh je bil 1734.75 Din. — V zmislu ideje Podmladka so pomagale premožnejše učenke revnejšim pri nakupu šolskih potrebščin, prispevale k stroškom za šolski izlet, za gledališke predstave ter delile med seboj v odmoru tudi zadnji kosček kruha. — Podmladkarice so dopisovale z učenkami osnovne šole v Tovarševem in Dobanovcu. S članarino, ki je ostala na šoli, so preskrbeli razredni odbori najrevnejšim učenkam blago za predpasnike in nogavice.

27. Ljubljana, manjšinska osnovna šola: S preostalim denarjem so podpirali enega dečka s kruhom, ubožnejše z zvezki. Delali so izlete v okolico.

28. Ljubljana — Barje, osn. šola: Poleg zbiranja članarine, paznje na snažnost in higieno so se bavili: IV. in V. razred z mizarstvom III. razred z izdelovanjem košaric. Na Miklavžev predvečer so bili obdarovani vsi šolski otroci s šolskimi potrebščinami in s štruklji. Revnejši so dobili tudi razne obleke. Revnim otrokom je oskrboval Podmladek šolske priprave. Nekaterim je pripomogel, da so lahko plačali vstop-

— **Odklanjamo vsako strankarsko pobarvano vmešavanje** in izrabljanje stanovskih zadev od katerekoli strani. Kakor smo odklonili svoječasno vmešavanje »Jutra«, tako odklanjamo tudi zadnjo notico »Slovenca« o volitvi delegatov v Ljubljani za pokrajinsko skupščino v Celju.

— **V ministrstvu pripravljajo predlog** za podaljšanje stanovanjskega zakona, ki pride pred ministrski svet in narodno skupščino.

— **Ministrstvo pripravlja predlog zakona za prevedbo kronskih upokoincev** na dinarske penzije, ki pride v ministrski svet in narodno skupščino.

— **Dnevni listi poročajo**, da hoče vlada podaljšati rok za stalnost državnega uradništva, ki ima nastopiti s 1. septembrom 1926. Od druge strani te vesti demantirajo.

— **»Narodna Prosveta«** poroča, da je upokojen dr. Stanislav Bevk, inspektor pri prosvetnem oddelku v Ljubljani.

— **Za spremembo v uradniškem zakonu v prid staroupokoincev** »Politika« poroča: Pred odborom za prošnje in pritožbe se je nahajalo važno vprašanje. Bila je to prošnja starih učiteljev, ki imajo po 40 in še več službenih let in so bili v zadnjem momentu upokojeni po starem zakonu. Ti učitelji so poslali ministrstvu prosvete predstavko in zaprosili, da se naide način, da se jim popravi storjena krivica. Ministrstvo prosvete je poslalo to predstavko odboru za prošnje in pritožbe. Odbor je poslal ministrstvu prosvete predstavko nazaj s prošnjo, naj isto skuša doseči v ministrskem svetu, da bi se z malo spremembo v uradniškem zakonu popravila krivica. To je toliko

nino za cirkus Kludsky. Priredili so dve zabavi.

29. Ljubljana, I. deška meščanska šola: Organiziranih je 80% vseh učencev, ki so skozi celo leto zbirali sredstva, s katerimi so skušali pomagati svojim revnim součencem. Proti koncu šolskega leta so izvajali učenci I.—III. razreda »Tekmo za zdravje«. Uspeh je bil pravi dober. Opazilo se je, da so prišli poedinci bolj naziti na svojio zunanost in da so postali skrbnejši pri izpolnjevanju svojih dolžnosti. Svoje prihranke so darovali svojim revnim součencem ob priliki mainiškega izleta in za počitniško kolonijo na Dovjem. Napravili so izlete v okolico na Cerknisko jezero in na Kum. — Nuino bi potrebovali dobro opremljeno delavnico za rokotvorni pouk. V to svrhu primanjkuje šoli potrebnega denarja. Priredili so tri predavanja.

30. Ljubljana, II. deška meščanska šola: Priredili so eno dramatično predstavo in sodelovali pri nogometnih športnih društvih ter pri Planinskem društvu. Napravili so izlete na Sušak in Reko.

(Dalje prih.)

potrebneje. ker niso prizadeti ravno učitelji, nego tudi drugi uradniki, ki se jim je zgodila tudi krivica in se sedaj čisto dogaja, da se stari uradniki vračajo v službo samo zato, da bi mogli biti upokojeni po novem zakonu. V odboru za prošnje in pritožbe je izraženo mišljenje, da bi ta sprememba ne imela velikega finančnega efekta posebej ker je številno uradništvo upokojenega po starem zakonu vedno manjše.

— **Članom in članicam učiteljskega društva za ljubljansko okolico** se daje na znanje in v ravnanje sledeči sklep odbora seje: Kljub večkratnim apelom na vsakem zborovanju za redno plačevanje članarine se ni našlo pri nekaterih tovariših in tovarišicah odziva; vsled tega se vsem onim članom in članicam, ki niso poravnali polletne članarine, odvzame glasovalna pravica; po 1. juliju pa se jih kratkoma črta iz društva, ako do takrat ne poravnajo zaostale članarine in se jih ne sprejme več nazaj kot člane, dokler ne plačajo zaostale članarine.

— **Pri proslavah državnih praznikov** naj bodo povsod poleg kraljeve podobe tudi žredno posrečena slika državnega grba, ki znači vse tri uedinjene narode naše kraljevine. Zato ne odlašajte z naročili! Grb se dobi po vseh večjih knjigarnah. Razpošilja ga na tudi založništvo »Učit. dom« v Mariboru kot tiskovino v močnih tulikah (rolah) v katerih je vsaka poškodba docela izključena. Zato je umestno, da ga zlasti zunanje šole naroče direktno pri »Učit. domu«. Grb s pojasnilom vred stane 20 Din; pač na je založništvo primorano zaradi visoke cene tulik (2 Din) in poštne to še posebej zaračunati kar zneske 3 Din. Nekatere šole naročajo kar za vse razrede in si s tem prihranijo večkratne zneske za ovoi in poštne. Brez dvoma je, da bode oblast zahtevala umeljavo grba tudi po razredih.

— **Zrelostni izpiti na ženskem učiteljskem v Mariboru** so zelo povoljno končali. Z odliko so izpit prebile: a) v slov. učnem jeziku: Benko Marija, Bezjak Marija, Brinar Vanda, Černigoi Vera, Dekleva Sonja, Lužar Sonja, Pivko Vida, Stergar Eleonora, Strgar Ema, Šaina Ljudmila, Vodenik Martina; b) v slov. in nem. učnem jeziku: Planer Terezija in Rottmann Vili — Zrele so: a) v slov. učnem jeziku: Bernot Nada, Čoni Jožefa, Kramberger Angela, Potočnik Matilda, Potočnik Sonja, Praunsels Vekoslava, Senčar Franja, Stante Albina, Zupanic Anica, Žen Danica in Zen Vladimira; b) v slov. in nem. učnem jeziku: Grob Ida, Potutchnig Emilija, Stancer Ana in Valiavec Ana. 3 kandidatke bodo ponavljale izpit septembra. K tako lepemu uspehu smemo zavodu in poštvovalnim učiteljem zavoda iz srca čestitati. Mladim pedagoškim adeptom na kličemo: Dobrodošle v naši sredi! Idealno in požrtvovalno na delo!

— **Liboje**, Dne 10. t. m. je priredila tukajšnja šola izlet na Dobro Bodi na tem mestu izražena v imenu mladine najlepša zahvala upravitelstvu državnih toplic za brezplačno kopel, kakor tudi hotelirki Dobrna gđ. Kosljevici za dobro in ceneno postrežbo šolarjem. Istotako iskrena zahvala gđ. Cenclu in Škobernetu v Libojah za brezplačne vozove.

Telovšek, šol. upravitelj.

— **Razstavo deških ročnih del, risb in drugih šolskih izdelkov** priredi v Ljubljani II. deška osnovna šola na Cozovi cesti 20. in 21. junija. Cenjene tovariše in tovarišice, posebno pa one ki se zanimajo za rokotvorni pouk in uspehe istega na šestrazredni osnovni šoli, opozarjamo na to in vabimo, da si razstavo ogledajo. Razstava bo odprta od 9. do 12. ure in od 15. do 18. ure. — Istočasno bodo razstavljeni v istem poslopiju tudi izdelki pomožne šole.

— **Dvajsetletnica Christofovega učnega zavoda**. Letos mine 20 let, odkar obstoji Christofov učni zavod. Tudi tukaj se je uresničil pregovor: »Iz malega raste veliko.« — Iz skromnih početkov se je polagoma razvil in razvil ta prvi tozadevni slovenski zavod do one višine, na kateri danes neoporečno stoji. Neumornemu trudu ravnatelja g. Josipa Christofa se je posrečilo v 20 letih resnega in smotrnega dela da je »pravilno« svojo šolo na ono višino, ki ji omogoča konkurirati z drugimi sličnimi inostranskimi zavodi. Zavod ne mudi učencem samo znanstvene naobrazbe, ampak jih tudi vzgaja v strogo nacionalnem smislu. Že od nekdaj se je posvečala na zavodu posebna pažnja strojepisu in stenografiji, kar so tudi upoštevali v višjem mestu in po vravratu podelili Christofovemu zavodu pravico, da edino njegov za-

vod v vsej ljubljanski oblasti nosi naslov: »Oblastveno dovoljeni učni zavod za stenografijo in strojepisje.« — Nešteto priznanih pisem vodstvu govori s čustvom hvalečnosti ravno o dejstvu, koliko stenografije se nauče učenci v Christofovem učnem zavodu. Vsakoletne javne tekme h katerim ima vsakdo pristop prost, jasno pričajo, da se sijajni uspehi v stenografičnem pouku ne boje javnosti ter pod javno kontrolo kažejo uspehe 10-mesečne priprave. Koliko gojenk ima prav dobre službe ravno vsled znanja in praktične uporabe v stenografiji. Christofov učni zavod je edina šola, v kateri se poučuje tudi nemška stenografija. Prizadevanje šolskega ravnateljstva in res lepe uspehe priznava tudi javnost. Od leta do leta je raslo število gojencev. V prvem desetletju je posečalo zavod 1034 gojenk in gojencev, v drugem desetletju pa je to število skoro za tretjino naraslo, tako da je do danes absolviralo Christofov učni zavod 2508 učencev. Vršilo se dnevi in večerni tečaj pod vodstvom državnega izprašanih učnih moči. Lep procvit Christofovega učnega zavoda je tipičen dokaz, kam dovede lahko smotrna priprava in neumorna delavnost. Ob dvajsetletnem jubileju g. Josipa Christofa mu kličemo: »Krenko naprej do 30-letnice!«

— **Vpisovanje učencev v I. deško meščansko šolo v Ljubljani za šolsko leto 1926/27**, bo v sredo, 30. junija ob 8. do 12. ure dopoldne in v četrtek 1. julija ob 8.—12. ure dopoldne. V zmislu odloka ministrstva prosvete O. N. br. 13.317 z dne 17. marca 1925 se sprejemajo v I. razred meščanske šole učenci, ki so uspešno dovršili četrty razred osnovne šole. S seboj naj prinesejo krstni list in zadnje šolsko spričevalo — Ravnateljstvo I. deške meščanske šole v Ljubljani.

— **Relief zelenega Pohorja**. Tovariš Josip Peitler, učitelj v Limbušu, je po specialni karti po merilu 1 : 75.000 izdelal krasni relief našega zelenega Pohorja, ki vzbuja s svojo precizno in lično izdelavo pozornost. Označbe potov, krajev, šol itd. so izvršene natančno po Dimnikovem zemljevidu. Ker je relief izborno učilo posebej kar se tiče pozorovanja terenskih oblik in nvaianja učencev v čitanje zemljevida, ga vsem šolam toplo priporočamo, posebno onim v mariborski občini. Tov. Peitler je pripravljen ustreči posameznim šolam tudi v tem oziru da bo šolski okoliš dotične šole, ki relief naroči, specializiral. Revnejšim krajinim šolskim svetom dovoljuje tudi olajševanje glede odplačevanja.

— **Članom, dolžnikom kočevskega okraja!** Člani, ki dolgujejo članarino še za leto 1924., 1925. in za tekoče polletje, naj jo zanesljivo poravnajo do konca tega meseca. Glavno blagajništvo terja od nas zaostali znesek, zato ponovno in zadnjič opominimo na stanovsko in tovariško dolžnost. Zadrževanje članarine je proti pravilom! — V imenu odbora: Ana Sedejeva, ti. č. blagajničarka.

— **Ročni katalog za šolsko leto 1926/27**, ki ga rabi dnevno vsak razredni in predmetni učitelj(ica) **izide v Učiteljski tiskarni v Ljubljani** v avgustu t. l. Obsegal bode poleg navodil, obrazcev, odredb tabel i. dr. tudi narvažnejše odločbe Državnega Saveta, ki se tičejo učitelstva sploh. Da bo mogla Učiteljska tiskarna ustreči vsem naročilom (lansko leto je poslal Ročni katalog pred pričetkom šolskega leta), se naprošajo vsa vodstva osnovnih in ravnateljstva meščanskih šol naj sporoče vsaj do 30. junija potom dopisnice na naslov Učiteljska tiskarna (Ročni katalog) v Ljubljani: a) koliko Ročnih katalogov za razredne in b) koliko Ročnih katalogov za predmetne učitelje naroči učitelstvo na posamezni šoli oziroma na šolah v istem šolskem okolišu. Ker so pojasnila in navodila o prejemkih učitelstva v Ročnem katalogu že marsikateriga učitelja očevala »dolgov iz prejšnjih let«, naj se sleherni učitelj(ica) prijavi za naročilo te nepotrebne in najcenejše ročne knjižice.

— **Sladki vrh**. Dne 27. junija 1926 ob 3. uri popoldne priredi osnovna šola Sladki vrh šolsko veselico. Na vzporedno: deklamacije, petje in dve t. l. Vabijo se bližnje tovarišice in tovariši da se iste udeležijo in privabijo čim več občanstva k isti in s tem pripomorejo k velikemu uspehu, ki naj doplača trud tukajšnjih obmeinih delavcev.

— **»BREZALKOHOLNA PRODUKCIJA«**. Ljubljana. Poljanski našo 10/21 pošlje vsakemu naročniku »Učit. Tovariša« zanimiv cenik brezalkoholno. Zahtevajte ga takoj: ne bo Vam žal!

Upokojitve, napredovanja in imenovanja.

—i **Imenovanja**. Štefaniia Fink v Studencih pri Mariboru. Marija Sadnek-Vučnik v Mežici. Šarlota Luthar v Pučoncih. Josipina Mihelič. Maide v Ljubljani III. deklška osnovna šola (licej). Rudolf Obrekar v Brigo n. Kočevska Reka. Franja Grom v Naklo pri Kranju. Vilma Čalogovič v Zamet. Ida Vodenik-Stedri v Mariboru III. deklška osn. šola. Milka Bračič v Mariboru I. deklška osnovna šola.

—i **Napredovanja**. V 6. grupo I. kategorije: Dr. Maks Kavčič prof. moškega učiteljskega v Mariboru. Adolf Lapaine, prof. moškega učiteljskega v Ljubljani; v 1. grupo II. kategorije Marija Strauss v Krki. Terezija Juvanec v Škofiji Loki. Ana Fajdiga na Jezici. Olga Tavčar-Cvahte pri Sv. Štefanu; v 2. grupo II. kategorije Franja Passek-Verhunc v Podzemlju. Lovro Jevnikar v St. Vidu pri Stični. Iva Lovšin v Sodražici. Angela Žnidaršič-Neřima v Moravčah. Berta Lapaine v Sodražici. Matilda Weber v Žireh. Amalija Erker v Stari cerkvi. Ivanka Runovec v Grižah. Antonija Manko-Reboli pri Sv. Tomažu. Antonija Rižavec v Mariboru. Angela Schalda-Lebar pri Sv. Lovrencu. Emilija Ažman v Beltincih. Ierica Viseňiak v Žetalah. Pavla Novak v Pobrežju.

—i **Upokojitve**. Josip Štrekelj nadzornik šolskih vrtov v Ljubljani. Marica Salaba-Vranjek v Mengšu. Srečko Nagu Sv. Jakob ob Savi. Fran Štefančič v Ribnici. Janez Vreže, prof. moškega učiteljskega v Mariboru. Friderik Šijanec, prof. moškega učiteljskega v Mariboru. Miroslov Pučelič Laitersberg-Krčevina. Franja Serainik v Mariboru. Ana Čepin-Wutt St. Janž pri Dravogradu. Jakob Vrečko učitelj v Šoštanju.

Učiteljski pevski zbor.

—pev. 12 in 13. junija smo se po dvomesečnem odmoru zopet polnoštevno zbrali. Iz vseh krajev Slovenije so prihiteli požrtvovalni pevci in pevke, po številu nad 80. Točno in z veseljem so se udeleževali pevskih vaj.

—pev. Koncerta ob priliki skupščine v Celju 17. julija ne bomo priredili, ker ne moremo do takrat naštudirati programa, ki bi delal pevskemu zboru slovenskega učiteljstva čast.

—pev. Prihodnji pevski tečaj se bo vršil od 2. julija ob 8. uri do 10. julija v Ljubljani, in sicer v »Glasbeni Matici«. Prijave za hrano in stanovanje pošiljajte tainiku: Drago Zupančič Cesta na Rožnik 5, Ljubljana. Na prijave ki jih sprejemem po 1. juliju se ne bom oziral.

Tainik.

Vestnik upokojencev.

—up. Občni zbor »Društva upokojenega učiteljstva za Slovenijo v Ljubljani« bo v soboto 3. julija t. l. ob 14 uri v osn. šoli na Ledini z običajnim vzporedom. Ker se bodo pri tem zborovanju prenačala zastarela društvena pravila ter se bo volil tudi nov odbor, se pričakuje obila udeležba članstva. — Po zborovanju pa se snedemo vsi, kar nas je dobre volje in se zavedamo še starega učiteljskega tovarištva, k prijateljskemu sestanku na Vidovdanski cesti »pri Možini«. Na sviedme torej stari gardisti.

—up. Društvo upokojenega učiteljstva Slovenije je letos meseca maja po gđ. blagajničarki izplačalo 1200 Din posmrtnine dedičem po umrlem g. nadučitelju Antonu Javoršku. Tako je prejel tudi v mainiku dedič po umrli učiteljici Praprotnik-Beg 1200 Din posmrtnine. Društvo je narastlo, da je štel 300 članov. Vsak prispeva po 5 Din, in sicer 4 Din za posmrtnino, 1 Din pa za upravne, poštne in čekovnouradne stroške, ki znašajo vsakokrat okoli 300 Din.

Naša gospodarska organizacija.

—g Učiteljska Samopomoč. Obveščam društvene člane, da je 30. maja 1926 umrla članica Josipina Sivka iz St. Jurija ob južni železnici. Dediču je bila 8 junija 1926 nakazana posmrtnina 9550 Din. Položnice za ta — 115. — smrtni slučaj prejmejo člani pozneje — Prosim še enkrat vse tiste člane, ki imajo doma zadnje položnice iz aprila t. l., da nakažejo zaznamenovane zneske. Danes — 12. junija 1926 — znaša neporavnani znesek 5113 Din. — Pozivam na tudi vse one, ki so se že pred dalj časa priglasili za sprejem v U. S. d. da nakažejo spre-

jemne pristojbine. Teh priglasencev je nekaj nad 100 — Učit. Samopomoč ima danes 1927 članov, posmrtnina znaša 9635 Din.

Prirodopisne zbirke.

(Dalje.)

Prepariranje.

Prepariranje kopnih polžev se v bistvu ne razlikuje od prepariranja sladkovodnih polžev: velike umorimo z vrelo vodo in potegnemo s pinceto ali ukrivljeno buciko iz lupine, male pa pustimo, da se vsuše.

Lupinice očistimo s pomočjo obrabljene krtače za zobe in malih čopičev, nato jih polagoma posušimo (ne na soncu in ne na peči!).

Ako pa hočemo preparirati živali, potem moramo postopati drugače. Vsa ona sredstva, ki jo umore hitro, so neuporabna, ker se polž obenem potegne kolikor močje daleč nazaj v svojo hišo. Tudi če bi ga hoteli potegniti iz hiše: tako je skrčen in stisnjen, da ne kaže več svoje prave slike. Ne preostaja nam drugo sredstvo, kakor da polža v zamašeni posodi polni vode zadržimo. Žival se večinoma pri tem popolnoma iztegne. Nato jo v kar najboljši naravni legi razpomo na koščku lesa ali plutovine in denemo v alkohol 50% in postopno prenašamo v močnejši alkohol. Tudi formol je uporaben, vendar nekoliko kvart lupinico. — Mesto tega lahko tudi z inieksijsko brizgalko vbrizgamo v zadušene polža 4% raztopino formola v alkoholu; pogostoma se pri tem še tipalnik tako iztegne, da je zdaj prepad docela podoben živemu polžu.

Vsi »mokri« preparati šolskih zbirk so običajno spravljani v cilindričnih posodah, nalepljeni na podolgačo stekleno ploščo. Kot lepilo nam najbolje služi navadna želatina. Drobno zrezani želatini dodamo toliko vode, da je želatina ravno pokrita, in pustimo, da se namoči. Če to namočeno želatino zmerno segreemo (lonček postavimo v lonec vrele vode), se takoj raztopi: s to raztopino nalenimo žival na steklo — lim drži takoj, ker se ohlajena želatina strdi.

(Dalje prihodnjič.)

Iz naše stanovske organizacije.

Gibanje okrajnih društev v Sloveniji.

Vabila:

= **IZREDNI OBČNI ZBOR UČITELJSKEGA DRUŠTVA LITISKEGA SREZA** se vrši v šoli v Liti 23. junija 1926 ob 10. uri dopoldne. Dnevni red: 1. Pozdrav po otvoritellju. 2. Volitev novega, oziroma izpolnitev starega odbora. 3. Poročilo funkcionarjev. 4. Slučajnosti. K častni udeležbi vabi odbor.

Poročila:

+ Učiteljsko društvo za Mežiško dolino je zborovalo dne 6. marca 1926 v šoli na Prevaljah. Navzočih 35 članov.

Tov. predsednik I. Feinig otvori zborovanje ter pozdravi vse navzoče osobito novovstopišvo članico gđ. Josipino Može. Omenja nadalje, da stojijo v teh mesecih zborovanja društev, članic UJU v Sloveniji v znamenju deklaracije in protideklaracije. Vsi člani in članice društva so prepricani, da bode končno zmagovala naše pravico in demokratično stališče in da bode večina društev sprejela deklaracijo, ki je izšla kot plod večletnega delovanja našega društva. Tov. predsednik pojasnjuje v nadaljnjem dogodka, ki so se izvršili po seji širjega sosveta 10. jan. 1926. Poročilo vzamejo navzoči odobruje na znanje.

Tov. Moderndorfer ponavlja svoj predlog, ki ga je stavil na občen zboru: Učitelstvo naj korporativno pristopi k vsem podjetjem, ki nosijo učiteljsko firmo, tako k Učiteljski tiskarni itd. Učitelstvo mora gospodarske organizacije tudi obvladati. Odločilno besedo mora imeti članstvo organizacije v vseh teh organizacijah. Te organizacije morajo biti sestavni del UJU, ne smejo pa biti v rokah par oseb, ki kakor je razvidno iz dogodljajev, hočejo potom teh organizacij diktirati smernice UJU, preprečiti moramo trgovanje z našim imenom; kar nosi ime »Učiteljsko«, mora tudi res postati last učiteljstva, organiziranega v UJU. Iz Mežiške doline je prišlo 8 tovarišev

* Umestno je, dodati vodi nekoliko kokaina, kloralnega hidrata ali kakega drugega ark. sredstva

ARGUS	je naš najboljši informacijski zavod
ARGUS	ima v vseh mestih svoje poverjenike
ARGUS	daje informacije o vsem, zlasti pa o finančnem stanju denarnih zavodov, trgovskih industrijskih podjetij in privatnikov
ARGUS	ove informacije so vsikdar točne izbrpne in hitre
ARGUS	se nahaja v Vuka Karadžića ul. II. Beograd
ARGUS	ov telefon je 6-25, a brzojavni naslov Argus

svoj pristop k Učiteljski tiskarni, a bili so od upravnega sveta odklonjeni. Vse to nam da globlje misliti. Težkoče se morajo in bodo premagale, naše zadruge pa morajo biti za vsakega člana vidne in prodirne kakor steklo.

Tov. predsednik pripominja, da naj piše vsak član(ica) sam po pristopno izjavo.

Odobri se po prečitaniu zapisnik zadnje seje in občnega zbora.

Za tem je referiral **tov. Doberšek** o temi: Misli o vzgoji in izobrazbi kmetijske mladine. V svojem obširnem in temeljitim govoru je razpravljal o vzrokih zadolžitve posestev ter nakupovanja zemljišč po grofih in veleposestnikih in o sredstvih, kako temu zlu odpraviti. Potrebno bi bilo, da bi poznal vsak posestnik zgodovino agrarne reforme v Avstriji do l. 1848. Razpravljal je tudi o delavskem zavarovanju, kakor tudi o tem, kako kmetstvo ljudstvo s poukom pripraviti do tega, da bi z umetnimi gnojili povzdignilo poljsko produkcijo. Povdarjal je, kako naj bi se s poukom povzdignil smisel za higijeno na kmetih. Učitelj naj bi šel pogostoma med ljudi, da bi slišal od njih, kaj žele, da bi se poučevalo v šoli, pa tudi radi tega, da dobe ljudje pravo mnenje o učitelstvu. Sestavil je načrt, kaj naj se obravnava v šoli, da bo pouk ustrežal tem zahtevam.

Tov. Doberšek je osnoval svoje obširno predavanje iz prakse za prakso, ker čuti živo s kmetiskim in industrijskim ljudstvom in pazno zasleduje socialne razmere širših slojev ljudstva. Po živahni debati se sprejme predlog tov. Kuharja, da naj vsak tov. skuša ustanoviti v svojem kraju, kjer so godne razmere, Kmetijsko podružnico. Predavatelj dobi nalog, da stavi spisane referat družstvu na razpolago in da sestavi za vsako šolo vsprajalne pole glede stanja kmetijstva in v svrhu zbiranja potrebne statistike v tej panogi po smericah podanega udeleževanja.

Tov. Alojzija Vrečkova je nato predavala o podeželskem socialnem skrbstvu. Povdarjala je, da socialno skrbstvo ni samo stvar države, temveč vseh onih, ki tvorijo državo in v veliki meri — ravno naloga žensk. Konstatirala je, da je pri nas žensktvo zaostalo v tem oziru za žensktvom Amerike, Anglije, Francije itd. Tudi pri nas bo treba gledati pred vsem na higijensko naobrazbo in posvečati vso pažnjo in nego mladinskemu skrbstvu. Otroka je dvigniti z dobrim vzgledom in ne s kaznjivo. Pregrešno je dajati otroke v kaznilnice. Iztebiti pa je tudi predhodke napram nezakonskim materam in otrokom. Te žrtve se ne smejo zaničevati, zasmehovati, temveč jih moramo moralno dvigniti; kajti kazni n' zaničevanje nikakor nista boljševalno sredstvo.

Referat je bil obširen in globok. Žal radi pomanjkanja časa smo morali marsikaj preiti. Tovarišica bo morala v enem prihodnjih zborovanj predvanje ponoviti, kadar dnevni red ne bo tako obširen. Sprejme se predlog nadzorika Močnika, da naslovi družstvo na oblast vlogo, naj se v bodoče izvajajo določbe 4. dela šolskega in učnega reda iz leta 1905 glede zaščite dece.

O spremembah pravil UJU je poročal po določilu odbora tov. Gačnik. Družstvo določi svoje principielno stališče. Stilizacija se zabeleži v zapisniku odborove seje.

Odobri se sklep odborove seje, da se vsi samostojni predlogi članov, ki bi se naj obravnavali na uč. zborovanju, tedni dni pred zborom predlože odboru društva v študiju. Ako bi se pokrajinska skupščina vršila nenadoma, se pooblašča odbor, da določi delegata za naše družstvo.

Za delegata na občni zbor Učiteljskega doma v Mariboru se izvolita tov. Gačnik in tovarišica Krtova. Prejela sta naročilo, da zastopata stališče uvedbe progresivnega davka.

+ Zborovanje okr. učiteljskega društva za ljubljansko okolico se je vršilo dne 17. aprila 1926. v risalnici kr. učiteljskega v Ljubljani.

Predsednik je v uvodnem govoru pozdravil vse navzoče članstvo. Predsednik poda na to svoje poročilo posebej intervencijo o zadevi ponavljalne šole in k pristopu k Učit. konviku. Omenja nadalje, da je po sedanjem seznamu članstva 202 članov. Naproša ponovno vne članstvo, naj potom čekov točno plačuje članarino redno, zamudniki naj pa točno v najkrajšem času poravnajo svoj dolg. Plaćevanje v letu 1926. se vrši še precej redno, kar konstatira posebno z zadovoljstvom.

Tajnik prečita nato zapisnik zadnjega zborovanja na Vrhnikih, ki ga članstvo vzame na znanje.

Tov. predsednik prebere dopis, ki ga je poslal tov. Cerut iz Zaloga v imenu tov., rojenih v zasadenem ozemlju, radi žalitve, izrečene od tov. Šmajdeka. Tov. Šmajdek zahteva od tov. predsednika zadoščenja v zadevi njegove namestitve v St. Vid n. Lj., nakar mu tov. predsednik odgovori, da vztraja pri trditvah, ki jih je izrekel na zadnjem zborovanju.

Tov. Drašček poda nato poročilo odbora, ki je bil izvoljen v svrhu pregleda blagajniškega stanja društva, da se konstatira, od kje izhajata primanjkljaj. Ta odbor je imel tri sestanke in konstatiral le vsote, ki jih dolgujejo posamezni člani. Dočim natančne revizije ni mogel napraviti, kar se prepušča odboru. Ako se iztrija ves dolg, potem se dolg društva zmanjša. Treba bo seveda konstatirati, v kolikor so ti podatki točni in v kolikor odgovarjajo resnici. Tajnik izjavi, da ako vsi dolžniki poplačajo svoj dolg, da bo blagajna izkazovala

suficit ne pa deficit. Po daljši debati se sklene vse dolžnike terjati na dolgu, za kar naj to uredi odbor.

Predsednik prečita nato okrožnico UJU v zadevi izpremembe pravil UJU. Glede spremembe pravil si vse članstvo osvoji predloge odbora in dodatne predloge tov. Šmajdeka.

1. Organizacija in sestava odbora ostane ista, kakor je bila do sedaj.

2. Širši odbor v Beogradu naj se skrči.

3. Člani udruženja postanejo lahko učne osebe vseh strok.

4. Ker ima vsako poverjenišvo svoje glasilo, smo proti temu, da bi se zahtevala naročnina za centralno glasilo; vse 4 točke soglasno sprejete.

Volitev delegatov za pokrajinsko skupščino: Izvoljeni so bili na to delegati za pokrajinsko in drž. skupščino. Nato zaključijo predsednik zborovanja.

+ Učiteljsko društvo za Meziško dolino je zborovalo 8. maja t. l. pri Kralju na Dolgi Brdi. Navzočih od 49 članov 25 (ostanek opravičen radi izvanredno neugodnega vremena).

Tov. predsednik ugotavlja po otvoritvi, da je učitelstvo Slovenije še vedno v znamenju boja za in proti deklaraciji. Antideklaracijski so zašli v boju tako daleč, da so se posluževali že osebnih žalitev. Radi tega je odbor našega društva bil prisiljen podati izjavo, ki ste jo čitali v Učiteljskem Tovarišu. Članstvo soglasno odobri izjavo odbora in jo sopodpiše. Družstvo vzame nadalje na znanje sklep ožjega sveta z dne 10. IV. in izjavlja, da se bo sklepa točno držalo. Ker pa so nasprotniki deklaracije zašli v politične liste, povdarja predsednik, da jim ne smemo slediti. Za naše disciplinirane člane mora veljati sklep. Debata v listu se je končala, sedaj sledi še samo debata v skupščini.

Tov. Mencin prevzame za skupščino referat in utemeljitev deklaracije.

Zapisnik zadnjega zborovanja se prečita in odobri. Istotako se odobri vsi sklepi zadnje odborove seje in končno stilizacijo spremembe pravil UJU.

Delegat občnega zbora Učiteljskega doma v Mariboru tov. Janko Gačnik poroča o poteku razprav, ki jih je članstvo itak že čitalo v U. T.

Nato je sledilo predavanje tov. Iva Močnika: Domorodni princip pri pouku delovna šola. Tov. referent resumira svoje predavanje: Sestaviti si moramo v snegu delovno enoto, določiti podroben načrt in udeleževati sukcesivno moderno pedagogiko v našem okraju. Določilo se je, da se sestavi ena delovna enota za gornjo, druga za spodnjo meziško dolino. — Oblast je treba opozoriti, da se ima vršiti čimprej uradna konferenca, da se tam tudi uradno ugotovi novo postopanje — in se tako najde legalnost za nova modernjša pota. Tozadevno sestavi odbor resolucijo in jo odpošlje na sreskega poglavarja. V debato so posegli tov. Feinig, Doberšek, Möderndorfer i. dr.

Tov. Žega poroča nato o poteku pedagoškega tedna v Mariboru. Za pedagoški krožek spodnje meziške doline priredi tov. Žega enodnevno predavanje o temah pedagoškega tedna, za zgornjo meziško dolino pa tov. Kogelnik, ki je istotako obiskal pedagoški teden v Mariboru.

Volitev delegata za letošnje pokrajinsko skupščino se je izvršila soglasno. Tov. Doberšek predlaga, da določi odbor tovariša, ki bo delegat našega društva za glavno skupščino v Beogradu.

Slučajnosti: Poverjenišvo UJU pozivamo, da podvzame energično obrambo naših stanovskih in državljanških pravic. Opozorjamo na to, da dan za dnevom ginevajo naše svoječasne pridobitve, o katerih učitelstvo niti dvomilo ni, da bi se mogle kratiti. Potom finančnega zakona so nam odvzeli selitvene stroške, bolnico II. razreda, določili upravičenost do pokojnine šele s 15 službenimi leti. Govore celo že tudi o plačevanju avtonomnih doklad, itd. UJU naj organizira skupno obrambno akcijo vseh organizacij uradništva. Povdarja naj se povsod: Organizacije naj bodo usmerjene na borbenost glede gmotnih in pravnih pridobitev, vsa druga preobložitev organizacije s kakršnimikoli idejalnimi cilji naj se opusti kot nepotreben balast, ki samo zadržuje borbenost. Tov. Mencinu se naroči, da pri svojem referatu na skupščini zastopa to stališče do skrajnosti.

Premotirajo se okrožnice centrale in sicer: finančno stanje poverjenišva, umeševanje članstva v notranje zadeve poverjenišva, poslovanje poverjenišva z društvu itd.

Tov. Doberšek opozarja člane na odluk glede pridobitve pašnikov za kmetijske podružnice.

Za zastopnika Ferijalnega saveza se poveri tov. Žega v Guštanju. Tov. Gačnik predlaga, da plačajo vsi člani letno članarino po 3 Din za Ciril-Metodovo družbo.

Prihodnje zborovanje se določi za mesec september v novi šoli v Mežici.

Soglasno se sklene sledeča resolucija: »Se doslej nimamo poročila, da bi se bila popravila krivica tov. sreskemu prosvetnemu referentu Matkotu kljub temu, da je minilo že pol leta, odkar se mu je zgodila krivica, ki gorostasno osvetljuje naš današnji pravni položaj. Pozivljamo poverjenišvo, da ponavlja neumorno proteste proti kršitvi naših pravic, paralelno s tem pa širi misel ujedinenja učitelstva v enotno falango — borbenosti proti vsakomur in proti vsaki stranki, ki krši naše pravice. Odklanjamo vsako

vabo na stranpota. Vsakogar, ki tepta naše pravne, gmotne in državljanse pravice, bo združeno učitelstvo enkrat pohodilo in naj bo ta faktor, ki si dovoljuje z učiteljskim stanom takšno eksperimentiranje dandanes tudi na svoji najvišji kulminativni točki.«

Ker ni bilo več predlogov, je zaključil predsednik zborovanje.

+ Učit. društvo za pol. okraj Ljutomer je imelo svoj izredni občni zbor dne 8. maja t. l. pri Kapeli. Navzočih 45 članov.

Tov. Stopar Slavko prevzame kot najstarejši navzoči odborov predsedstvo in pozdravlja vse navzoče, posebno pa tov. Ivanjšiča kot novoizvoljenega zastopnika učitelstva v sresko ocenjevalno komisijo. Nato prečita tajnica zapisnika zadnjega zborovanja in odborove seje, ki se odobri. A. K. dopisom se je pripomnilo sledeče:

a) **O spremembah in reviziji pravil UJU** sklepa odbor, oziroma poroča tov. Mavrič na prihodnjem zborovanju. Opozarja se tudi člane, ki še niso plačali članarine, da to čimprej store, ker preti sicer nevarnost, da se naše društvo ne prusti k skupščini.

b) **K dopisu poverjenišva UJU v Ljubljani** o revidiranju računov poda tov. Mavrič kratka pojasnila. Tov. Koprivce predlaga, da naj račune ponovno pregleda še kak strokovnjak. S tem predlogom se vsi strinjajo z dodatkom, da bi naj imeli tudi delegati vpogled v račune in da se naj voli strokovnjak izmed članstva.

c) **K dopisu tov. Museka, predsednika ptujskega učit. društva**, predlaga tov. Mavrič skupno zborovanje v Ljutomeru dne 12. junija 1926.

č) **K dopisu UD v Mariboru** poroča tov. nadzornik Karbaš, ki se je kot odbornik in zastopnik našega društva udeležil občnega zbora. Omenja, kako lepo posluje UD in prosi, da bi se ga podpiralo tudi z nakupovanjem od njega založenih knjig in zemljevidov. Glede članarine predlaga tov. Lubej, da se določi kot pomočnika blagajničarke še en odbornik, ki ima skupaj z njo v evidenci vse člane. Predlog se soglasno sprejme.

Nato se preide k 3. točki dnevnega reda, k volitvi novega odbora. Predlog tov. predsednika Stoparja, da se naj voli stari odbor, se živahno odobrava. Tov. Mavrič in Ivanjšič nočeta sprejeti prejšnjih funkcij in tako se v splošni razburjenosti, pred rešitvijo te točke, preide k naslednji, t. j. volitve delegatov za pokrajinsko skupščino. Predlagata se dve listi: 1. tov. Lubej — Stopar Slavko, 2. tov. Koprivce — Ivanjšič. O obeh predlogih se je glasovalo v vzklikom. Ker noben predlog ni dosegel nadpolovične večine, se glasuje s listki. Za skrutinatorja se izvolita tov. Kovačec in Stopar Ivan. Med tem, ko pregledujeta skrutinatorja listke, poda tov. nadzornik Karbaš šolskim upraviteljem praktične nasvete za pravilno uradno postopanje. Nato poročata skrutinatorja o izidu glasovanja, ki je sledeči:

Od navzočih članov jih je glasovalo 30, 2 listka sta bila prazna, 8 se jih je glasovanju odtegnilo in zapustilo zborovalnico. Tov. Lubej in Stopar sta dobila po 9 glasov, tov. Koprivce 20, Ivanjšič 22. Izvoljena sta bila torej poslednja dva. Za tem se je soglasno izvolil zopet stari odbor, ki je izvolitev tudi sprejel, razen tov. Slavko Stopar, ki je odborniško mesto odklonil. Odbor se je pri odborovi seji, ki se je vršila istega dne popoldne, konstituiral sledeče:

Predsednik: Karel Mavrič, šolski upravitelj v Gor. Radgoni. **Podpredsednik:** Ludvik Ivanjšič, šolski upravitelj pri Sv. Juriju ob Ščavnici. **Tajnica:** Ana Sterger, učiteljica v Gor. Radgoni. **Blagajničarka:** Ela Majcen, učiteljica pri Sv. Juriju ob Ščavnici. **Pevovodja:** Franc Zacherl, učitelj v pok. v Ljutomeru. **Knjižničarka:** Minka Sever, učiteljica v Ljutomeru. **Pregledovalca računov:** Čeh Ivan, učitelj pri Mali Nedelji, Žel Janko, šolski upravitelj v Apačah. Zaradi pozne ure se je občni zbor na to zaključil.

+ Učiteljsko društvo za Maribor in bližnjo okolico je zborovalo dne 15. maja 1926 na III. deški osnovni šoli v Mariboru po določenem dnevnem redu.

Udeležba 86.

Predsednik otvori zborovanje in sporoča, da bi se imelo današnje zborovanje vršiti v Framu, za kar se je izrekla večina članstva. Ker je bil pa le precejšen odstotek članov za zborovanje v Mariboru, se je odločil predsednik sklicati to v mestu. Meni pa, da bi bilo le dobro, ko bi kdaj poleteli na deželo, ker ima to svoj družabni pomen. Ko čestita še članom, ki so položili usposobljenosti izpit, preide na dnevni red.

Dopisi. Predsednik prečita tri od poverjenišva Ljubljana dole dopise.

K dopisu štev. 289. Pov. UJU Ljubljana z dne 17. 4. 1926, ki govori o vmeševanju nepoklicanih činiteljev v organizacijske notranje zadeve, se otvori burna razprava, ki se zaključí s sledečim predlogom tov. Grčarja, ki je enoglasno sprejet: »Zbor učit. društva za Maribor in bližnjo okolico — zavrača dopis ožjega sveta v zadevi vmeševanja zborov članstva v poverjeniške posle. Članstvo si ne da vzeti elementarnih pravic demokratizma v svoji organizaciji in ne dovoli, da se iz poverjeništev ustvarjajo ognjišča samovolje in despotizma. Disciplina v organizaciji obstoja v tem, da se spoštuje in uveljavlja kolektivna volja članstva, ki jo to izraža na svojih zborih in jo

ima poverjenišvo, v kolikor je izraz večine, brez-pogojno upoštevati.«

Za tem se prečita dopis »Učiteljskega doma«, v katerem je podano poročilo o premoženjskem stanju ustanove.

Blagajniško poročilo. Poda ga blagajničarka tov. Burnikova. Iz njega izhajajo sledeče številke: Vseh članov je 114. 1. S polno članarino 97, 2. poročenih učitelj 7, 3. učiteljic roč. del in vrtnaric 10, skupaj 114. Vplačanega je bilo doslej 5744 Din. Izdatki znašajo 4947.14 Din. V Ljubljano se je poslalo na račun 4000 Din.

Šole plačujejo članarino dobro, nekatere prav dobro. Poročilo se vzame na znanje in se predlaga, da se do 1. junija ugotovi stanje blagajne radi odmere honorarja oziroma pothine delegatom za pokrajinsko in glavno skupščino.

Volitev delegatov. Nato je zbor izvolil delegate za pokrajinsko skupščino. Kot delegat za glavno skupščino v Beogradu se določi le predsednik. To pa radi tega, da se ne obremenijo družstvene blagajne. Finansiranje delegatov se določi kasneje.

K tej točki dnevnega reda se sklene še sledeče: **Delegati dobe striktna navodila** za obe skupščini. Zato se za dnevni red prihodnjega zborovanja določi kot glavna točka: Navodila delegatom za pokrajinsko in glavno skupščino.

Predavanje: Kateri otroci spadajo v pomožno šolo. Poroča A. Druškovičeva. Njeno podavanje je pregledno in stvarno, kar povzroči med poslušalci veliko pozornost in zanimanje.

Da so člani dobro pojmlili važnost vprašanja pomožne šole, je pokazala razprava, ki se je vnela po predavanju. Izrazile so se marsikateri uvaževanja vredne misli. Po končani debati se je predsednik lepo zahvalil predavateljici za njeno izčrpano poročilo.

Ko predsednik izrazi še vabilo na popoldanski tovariški izlet, zaključijo zborovanje.

Gibanje učiteljstva in prosvete v drugih državah.

—rus. **Ruska akademija znanosti v Len'gradu** je slavila v septembru 1925 200-letnico svojega obstoja Nien začetek sega tja v l. 1715. ko so dospele v septembru v Petrograd iz Kopenhagena odposlane »raritete in naturalije«. Poslal jih je Peter Veliki za muzeji Akademije znanosti, ki jih je shranil Schumacher v dveh malih sobicah. Danes je tam preko dvaset mnogonadstropnih hiš v katerih je nameščenih 43 znanstvenih ustanov s tisoči znanstvenih in tehničnih delavcev. Tu so sliami muzeji, v katere prihajajo desetine tisočev novih razstavljalnih objektov. Tu so biblioteke s štiri in pol milijoni knjig, ki se letno pomnožavajo za 100.000 novih, večinoma tehničnih del. Današnja Akademija znanosti, sedaj nazvani »Akademija Sovjetske Unije« obstoji iz 34 institutov z najboljšimi delavci in znanstveniki na čelu. R—ež.

Novosti za pomlad in poletje!

Vse vrste sukna za športne in promenadne obleke. Modno in perilno blago, vsakovrstna svila i. t. d. Ugodni plačilni pogoji na obroke. Na željo se pošljejo vzorci.

★

A. & E. SKABERNE, veletrgovina LJUBLJANA

CHRISTOFFOV

UČNI ZAVOD V LJUBLJANI, EDINI DRŽAVNO KONCESIONIRANI UČNI ZAVOD ZA STENOGRAFIJO IN STROJEPISJE V LJUBLJANSKI OBLASTI S PRAVICO IZDAJANJA PRAVOVELJAVNIH IZPISČEVAL. VPISUJE ZA BODOČE ŠOLSKO LETO EDINOLE MESEČA JUNIJA IN JULIJA VSAK DAN DOPOLDNE IN POPOLDNE NA DOMOBRAVSKO CESTI 7. — VPISNINA 10 DIN, ŠOLNINA NIZKA. ZAVOD PRESKRBUJE ABSOLVENTOM SLUŽBE.

Potrji globoke žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naša srčno ljubljena sestra in teta gospodična,

ROZINA CORIARY,
učiteljica v pokoju,

v nedeljo dne 12. t. m. po dolgi mučni bolezni, mirno v Gospodu zaspala.
Pogreb nepozabne pokojnice je bil v torek, dne 15. junija ob 4. uri popoldne iz mrtvašnice drž. bolnice na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 16. junija 1926.

Rodbina GUSTAV CORIARY.

Važno ob sklepu šolskega leta!

Knjigarna Učiteljske tiskarne v Ljubljani
priporoča šolskim upravitelstvom

spominske liste

Cena komadu 1 Din.

(Pri event. naročilu je navesti posebej število spominskih listov za dečke in posebej one za deklice.)

Glavni in odgovorni urednik **Ivan Dimnik** v Ljubljani. Izdajatelj: UJU — poverjenišvo Ljubljana, odgovarja **Ivan Dimnik** v Ljubljani.
Tiska „Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani; zanjo odgovarja **France Štrukelj** v Ljubljani.